

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

İstihdamda Şubat 2018'den beri en güçlü artış gerçekleşti

Eylül 2020

Önemli Noktalar:

- Yeni siparişlerdeki büyümenin yansıması olarak istihdam artışı hızlandı
- Üretim artmaya devam etti, ancak büyüme hızında yavaşlama kaydedildi
- Türk lirasındaki değer kaybının yansıması olarak enflasyonist baskılar güçlendi

Özet:

İstanbul Sanayi Odası ve IHS Markit'ten elde edilen PMI® anket verileri, faaliyet koşullarındaki iyileşmenin üçüncü çeyrek sonunda devam ettiğine ve koronavirüs (COVID-19) salgını kaynaklı daralmanın ardından toparlanmanın sürdüğüne işaret etti. Üretim ve yeni siparişlerdeki artış, firmaların istihdamı Şubat 2018'den beri en yüksek oranda artırmasını sağladı. Bununla birlikte, talepteki iyileşmenin ivme kaybettiği yönünde bazı işaretler de gözlemlendi.

Öte yandan, Türk lirasındaki değer kaybının yansıması olarak hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatları enflasyonu daha da hızlandı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam,

tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

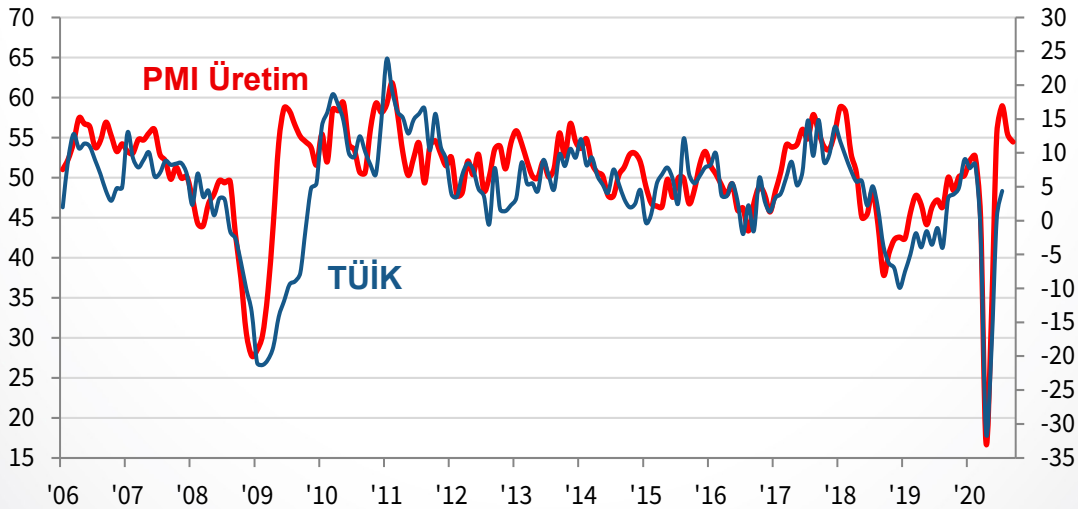
Ağustos'ta 54,3 olarak ölçülen manşet PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu.

COVID-19 salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme Ağustos'a göre hız kesti.

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl

Yayın yasağının geçerli olduğu tarih ve saat: 10:00 (İSTANBUL) / 0700 (UTC) 1 Ekim 2020

TÜRKİYE

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı.

Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların Eylül'de de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükselişin yansıması olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi.

Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. COVID-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansıması olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyütmeye yönelik yatırımlara istekli oldukları görülüyor. Bununla birlikte, üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak.”

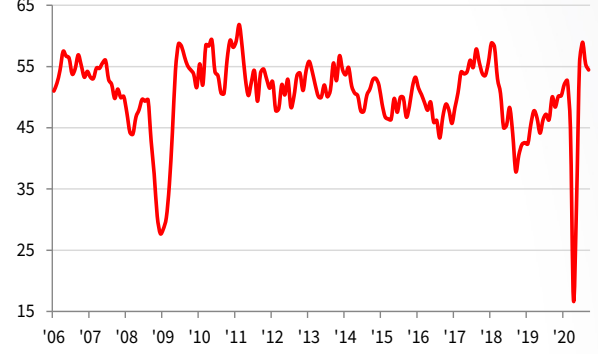
İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıların üretim hacmini Eylül ayında da artırmaya devam etmesiyle genişleme süreci dördüncü aya taşındı. Büyüme, söz konusu dört ayın en düşük hızında gerçekleşmekle birlikte halen güçlü seviyede kaldı. Anket katılımcıları, üretimdeki artışın genel olarak müşteri talebindeki iyileşmeden kaynaklandığını belirtti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

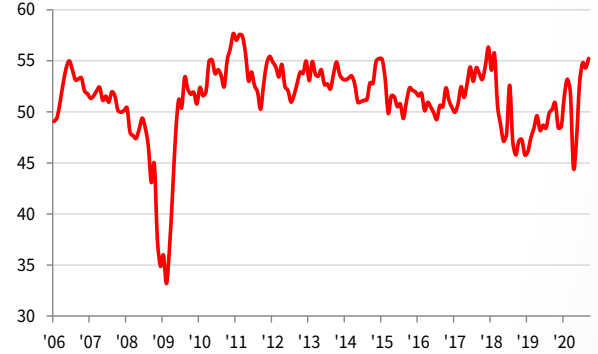

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül'de yeni işe alımlar ivme kazandı ve artış Şubat 2018'den beri en yüksek oranda gerçekleşti. Bu belirgin artışla birlikte istihdamdaki iyileşme eğilimi dördüncü aya ulaştı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 15'i çalışan sayısında artış olduğunu ve bunun genel olarak yeni siparişlerdeki büyümeden kaynaklandığını belirtti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

İstanbul Sanayi Odası

Nesrin Akçay, Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şb. Md.
Tel.: +90 212 252 2900 Dahili: 180
Email: nakcay@iso.org.tr

IHS Markit

Andrew Harker, Economics Director
Telephone +44 1491 461 016
Email: andrew.harker@ihsmarkit.com

Katherine Smith, Public Relations
Telephone +1 781 301 9311
Email: katherine.smith@ihsmarkit.com

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

İstanbul Sanayi Odası

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. İSO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir. İSO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı İSO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimize için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan İSO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

IHS Markit Hakkında:

IHS Markit (NYSE: INFO), dünya ekonomisine yön veren pazarlar ve sektörler hakkında bilgi, analiz ve çözümler üreten dünya lideri bir şirkettir. Finans dışı özel sektör, finans sektörü ve kamudan oluşan geniş müşteri yelpazesine operasyonel verimliliklerini artırmalarını, sağlıklı ve bilgili karar almalarını sağlayacak yeni nesil bilgi, analiz ve çözümler sunmaktadır. IHS Markit'in özel sektör ve kamuda 50.000'den fazla müşterisi bulunmaktadır. Fortune Global 500'ün yüzde 80'ine ve dünyanın lider finans kuruluşlarına hizmet vermektedir.

IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır. Diğer bütün şirket ve ürün isimleri ilgili sahibin ticari markası olabilir. Copyright © 2020 IHS Markit Ltd. Tüm Hakları Saklıdır.

PMI Hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®)lar anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: <https://ihsmarkit.com/products/pmi.html>.

Veri ve Sunum Yöntemi ile İlgili Notlar:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI® (Satın Alma Yöneticileri Endeksi™) IHS Markit tarafından üretilmiştir. Rapor, Türkiye imalat sektöründe yer alan 400'ün üzerinde şirketten oluşan temsili panelden elde edilen orijinal anket verilerini içermektedir. Panel, Türk Gayri Safi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) olan endüstriyel katkısı baz alınarak, Standart Sanayi Sınıflandırma grubuna (SIC – Standard Industrial Classification) göre tabakalandırılmıştır.

Anket cevapları, eğer mevcutsa, ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. 'Raporda' tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında arttı/daha iyi cevabını verenlerle azaldı/daha kötü oldu cevabını verenler arasındaki net fark ve 'yayımlı' endeksi sunulmaktadır. Bu endeks, olumlu cevapların sayısı ve 'aynı kaldı' cevabını verenlerin yarısının toplamından oluşmaktadır.

Yayımlı endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin hüküm süren yönünü gösteren pratik özet niteliğinde bir ölçüdür. 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir.

IHS Markit, ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değişiklik yapmamaktadır, ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Temel rakamlara (düzeltilmemiş) ilişkin tarihsel veriler, ilk yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış seriler ve sonradan revize edilen veriler IHS Markit abonelerine sunulmaktadır. Lütfen economics@markit.com adresi ile irtibata geçin.

IHS Markit Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI®) şu ağırlıklarda, beş ayrı bireysel endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir: Yeni Siparişler - 0,3, Fabrika Çıktıları - 0,25, İstihdam - 0,2, Tedarikçilerin Teslim Süresi - 0,15, Satın Alınan Stok Malları - 0,1, ve bu hesaplarda Tedarik Süresi endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Temmuz verileri 11-23 Eylül 2020 tarihleri arasında toplanmıştır.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anket yöntem bilimi, satış, istihdam, envanter ve fiyatlar gibi değişkenleri takip ederek, özel ekonomi sektöründe neler olup bittiğinin mümkün olan en güncel göstergesini sunma konusunda olağanüstü saygınlık kazanmıştır. Endeksler, ticaret koşullarını daha iyi anlayarak, kurumsal ve yatırım stratejisini yönlendirmek amacıyla işletmeler, hükümetler ve finansal kurumlarda hizmet veren ekonomi analistleri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle birçok ülkede merkez bankaları (Avrupa Merkez Bankası dâhil) bu verileri kullanarak faiz oranları hakkında kararlar vermektedirler. PMI anketleri, her ay yayımlanan ekonomik koşulların ilk göstergeleri olup, bu nedenle hükümet organları tarafından üretilen kıyaslanabilir verilerden çok daha önce elde edilebilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları IHS Markit şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden IHS Markit'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle IHS Markit'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. IHS Markit, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arzi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır.